

„Sanacja rynku od złej jakości produktów elektrotechnicznych i elektronicznych na terenie RP i UE”

Temat uzdrowienia rynku od złej jakości produktów elektrotechnicznych i elektronicznych w RP i UE był szeroko omawiany na konferencji zorganizowanej przez cztery organizacje branżowe: **Krajową Izbę Gospodarczą Elektroniki i Telekomunikacji (KIGEiT)**, **Polską Izbę Gospodarczą Elektrotechniki (PIGE)**, **Związek Producentów Sprzętu Oświetleniowego Pol-lighting**, **Związek Pracodawców Dystrybucji Elektrotechniki (SHE)** podczas drugiego dnia [32 Międzynarodowych Targów Energetycznych Energetab 2019](#). Konferencja zgromadziła liczną grupę przedstawicieli mediów branżowych, producentów, hurtowni elektrycznych, instalatorów jak również innych uczestników rynku. Konferencję otworzył i powitał zebranych Stefan Kamiński, Prezes Zarządu KIGEiT. Prelegentami tegorocznej konferencji byli: **Magdalena Malewska** – członek Zarządu Sekcji Producentów Aparatury Elektrycznej (SPA) w KIGEiT, **Janusz Nowastowski** - Wiceprezes Zarządu PIGE, **Michał Waloch** - Dyrektor Generalny – Pol-Lighting oraz **Tomasz Boruc** - Dyrektor Zarządzający SHE.

Celem konferencji było zwrócenie uwagi uczestników rynku na coraz bardziej **powszechną obecność** na europejskim rynku elektrotechnicznym, **produktów które nie spełniają wymagań technicznych i deklarowanych** przez producentów **parametrów**. Z jednej strony produkty te mogą stanowić zagrożenie dla zdrowia i mienia użytkowników, z drugiej - poprzez nieuczciwą konkurencję - wypierają z rynku produkty bezpieczne i pełnowartościowe.

Na problem zwrócili uwagę członkowie europejskiej inicjatywy [MSSI Electrical](#), którą przedstawiła **Magdalena Malewska**. Inicjatywa powstała w 2012r. Wśród zaangażowanych firm są [ABB](#), [Benedict](#), [Dehn](#), [Eaton](#), [Hager](#), [Legrand](#), [Schneider Electric](#), [Siemens](#) oraz europejskie organizacje: m.in. [Orgalim](#), [CECAPI](#) i krajowe organizacje branżowe - w Polsce jest to KIGEiT. Inicjatywa jest obecna w ponad 20 krajach Europy i można stwierdzić, że problemy w większości z nich są bardzo podobne. Mają jednak różne nasilenie, w zależności od dojrzałości lokalnego rynku i jego historycznego ukształtowania.

Wyniki badań organizacji europejskich skupionych w MSSI Electrical wykazały, że np. badania wyłączników nadprądowych i różnicowych we Francji nie przeszło 8% produktów, w Hiszpanii odpowiednio 10% i 12%. Natomiast w Polsce w grupie wyłączników prądowych nie przeszło badań 43% a w różnicowych 56%. Informacja na temat wyników badań w Polsce została przekazana do UOKiK, który podjął niezbędne działania, zarówno jeśli chodzi o wyłączniki nadprądowe jak i różnicowoprądowe, w wyniku których wydane zostały stosowne [decyzje administracyjne](#).

Ważnym zadaniem inicjatywy MSSI Electrical, jest więc monitorowanie lokalnych rynków w zakresie ww. produktów, zlecenie wykonania badań celowych produktów oraz informowanie lokalnych organów nadzoru rynku (w Polsce m.in. UOKiK) o możliwych zagrożeniach. Przedstawiciele MSSI Electrical współpracują z odpowiednimi organami Unii Europejskiej, aby zwrócić uwagę na powszechny problem z bezpieczeństwem aparatów elektrycznych niskiego napięcia i wspólnie szukać jego rozwiązania. W Polsce, inicjatywa MSSI Electrical została wdrożona przez Sekcję SPAE KIGEiT (członkowie Sekcji to: [ABB](#), [Dehn](#), [Eaton](#), [ETI Polam](#), [Hager](#), [Legrand](#), [Schneider Electric](#), [Siemens](#)), która skupiła się na badaniach wyłączników nadprądowych i różnicowoprądowych oraz ogranicznikach przepięć. Produkty te są dostępne dla konsumentów oraz specjalistów i są stosowane w budownictwie mieszkaniowym i przemysłowym.

Podczas konferencji **Janusz Nowastowski** omówił z kolei działania kontrolne w zakresie przewodów elektroinstalacyjnych YDYp. Podkreślił, że każdy przedsiębiorca powinien opierać swoje działania na etyce biznesu, kodeksie dobrych praktyk, uczciwej konkurencji, przestrzeganiu norm technicznych. Tymczasem rynek elektrotechniczny wygląda odmiennie. Stosowanie czarnego PR, korumpowanie projektantów i hurtowników, stosowanie substytutów surowcowych jest nagminne i zachęca producenta do obniżenia ceny nawet kosztem pomijania parametrów jakościowych. W rezultacie traci na tym zarówno konsument, jak i inwestorzy oraz producenci stosujący się do norm i przepisów.

„Sanacja rynku od złej jakości produktów elektrotechnicznych i elektronicznych na terenie RP i UE”

PIGE podjęła walkę z nieuczciwymi podmiotami wprowadzającymi na rynek produkty niezgodne z normami i przepisami prawa. Przeprowadzone przez Izbę **badania wykazały, że dochodzi do zmniejszenia grubości izolacji, pocienienia żył w przewodach elektroinstalacyjnych YDYp**, zaś deklaracje zgodności powołują się na normy „zakładowe” nikomu nie znane, które w żaden sposób nie nawiązują do normy krajowej PN-E-90068. Wprowadzanie na rynek tego typu produktów jest potencjalnym zagrożeniem dla życia i zdrowia użytkowników.

Temat sanacji rynku od złej jakości produktów podjął również Związek Producentów Sprzętu Oświetleniowego Pol-Lighting. **Michał Waloch** opowiedział o Programie monitorowania jakości produktów oświetleniowych. **Działania Pol-lighting skupiają się obecnie na badaniu lamp LED i oprawach LED** (w oparciu o obowiązującą normę PN-EN-61000-3-2 EMC kompatybilność elektromagnetyczna).

Wyniki badań wykazały, że na przebadane **73 sztuki opraw LED** o mocy >25W, **aż 29% nie spełniało wymagań** normy EMC i pomiaru napięć zaburzeń przewodzonych. Z tego 21 opraw nie spełniało wymagań dwóch norm z czego rekordzistka przekroczyła poziom harmoniczných od 1003 do 1395%. Cztery oprawy miały błąd w cechowaniu (wprowadzający deklarował moc 24W i 40W, w rzeczywistości po badaniu odpowiednio ok. 5W i 7,5 W).

Badania przeprowadzone na lampach LED wykazały, że w odniesieniu do wartości strumienia świetlnego **14 źródeł światła nie spełniło wymagań rozporządzenia** (43,75% badanej próby) a w odniesieniu do efektywności energetycznej EEI - **5 źródeł światła nie spełniło wymagań rozporządzenia** (15,62% badanej próby) natomiast w odniesieniu do prawidłowości oznaczenia deklarowanej mocy przez producenta/importera - **11 źródeł światła nie spełniło wymagań rozporządzenia** (34,75% badanej próby).

Michał Waloch podkreślił, że w walce z niespełniającymi norm i przepisów prawa produktami najważniejsza jest skuteczność działania osiągnięta dzięki wzajemnej współpracy i szybkiej wymianie informacji, zarówno z Krajową Administracją Skarbową i CBA jak i z organami nadzoru rynku (UKE, UOKiK) oraz organizacjami branżowymi, hurtowniami.

Interesującym dopełnieniem omawianego tematu było wystąpienie pana **Tomasza Boruca** pt. „Dystrybucja elektrotechniki w XXI wieku”. Obecnie dystrybucja pełni bardzo ważną rolę w wprowadzaniu na rynek szerokiej gamy oferty materiałów technicznych z różnych obszarów elektrotechniki. Pracownicy dystrybucji przekazują klientom także szereg ważnych informacji o certyfikatach, danych technicznych, instrukcjach i wytycznych do montażu. Podjęta przez związki hurtowni branży elektrycznej SHE inicjatywa „Jestem Rzetelnym Sprzedawcą – Nie wstydzę się tego co sprzedaję” stawia sobie za cel eliminację z profesjonalnej dystrybucji materiałów niespełniających wymagań technicznych lub formalnych, obejmującą nie tylko aparaty elektryczne, ale także szeroką ofertę dystrybucji dla rynku budownictwa. To podkreśla, jak ważne jest spojrzenie na bezpieczeństwo produktów także z pozycji dystrybucji.

Obawy, że sprzedaż internetowa, digitalizacja i sztuczna inteligencja stanowią zagrożenie dla dystrybucji to nieporozumienie – stwierdził Tomasz Boruc. Współczesne hurtownie są już obecne w kanałach online i wykorzystują najnowsze zdobycze techniki z branży konsumenckiej. Hurtownie przyszłości będą korzystały z nowoczesnych technik i technologii oraz oferować specjalistyczne usługi.

Podsumowując konferencję **Stefan Kamiński** podkreślił, że wyzwania jakie niesie ze sobą cyfryzacja i postęp techniczny oraz przejście do [przemysłu 4.0 i sieci 5G](#) wymuszą wprowadzenie niezawodnych i inteligentnych sieci elektroenergetycznych. Będziemy do tych sieci podłączali coraz więcej skomplikowanych urządzeń elektronicznych, które są wrażliwe na dodatkowe zakłócenia – dlatego elementy tej sieci muszą spełniać coraz ostrzejsze normy w zakresie bezpieczeństwa i jakości. Podstawą każdej sieci krytycznej (a taką jest też sieć elektroenergetyczna) są drobne z pozoru, nieznaczące elementy takie jak aparatura niskonapięciowa, kable,

„Sanacja rynku od złej jakości produktów elektrotechnicznych i elektronicznych na terenie RP i UE”

oświetlenie led, wtyczki itp. Wystarczy, że jeden z tych elementów nie zadziała prawidłowo i może to wywołać cały szereg reakcji, które spowodują daleko idące straty materialne i niematerialne. To, że podczas tej konferencji **wystąpiły 4 organizacje, które mówiły jednym głosem w zakresie bezpieczeństwa produktów, świadczy o dużym problemie** dla tego sektora. Mamy nadzieję, że wspólne działania przemysłu oraz instytucji odpowiedzialnymi ze strony Państwa za bezpieczeństwo rynku przyniosą poprawę sytuacji.